

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200200
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3013200200.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci navrhovateľa V. bytom U., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 10. októbra 2013, č. k. 12Sd/77/2013-21, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 10. októbra 2013, č. k. 12Sd/77/2013-21 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 2. januára 2013 z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.
Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 10. októbra 2013, č. k. 12Sd/77/2013-21, potvrdil rozhodnutie číslo XXX XXX XXXX X z 2. januára 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a podľa čl. 46 (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo 14. decembra 2012 s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“) o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že podľa posudkov posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Prievidza zo 14. decembra 2012 a 25. februára 2013 rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku s mierou poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, určenou na hornej hranici percentuálneho rozpätia podľa kapitoly XV., oddielu E, položky 3 písm. b) prílohy č. 4 zákona. Ostatné ochorenia navrhovateľa nepovažoval posudkový lekár za posudkovo významné. K zhodnému záveru dospel i posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredia, so sídlom v Trenčíne v posudku z 12. marca 2013 s tým, že navrhovateľ je viac rokov liečený pre bolesti chrbtice v krížovej oblasti, na RTG sú overené len drobné degeneratívne zmeny, nie je útlak periférnych nervov,

ani motorický deficit na končatinách, čo odôvodňuje 35 %-nú mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z ostatných ochorení prekonal tuberkulózu, je dispenzarizovaný na pneumológiu. Pri internom predoperačnom vyšetrení dňa 10.januára 2012 bol kardiopulmonálne kompenzovaný, ergometria v decembri 2011 vylúčila ischemickú chorobu srdca. Operácia hemoroidov a žľníka sú nepodstatné ochorenia, celkovo i jednotlivo neumožňujú navýšenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia. Krajský súd dospel k záveru, že posudkoví lekári sa náležite zaoberali zdravotnými postihnutiami navrhovateľa, na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia dostatočne a presvedčivo odôvodnili, že navrhovateľov zdravotný stav nepodmieňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal nedostatočné posúdenie jeho zdravotného stavu. Poukazoval na skutočnosť, že na jeho zlom zdravotnom stave sa podieľajú viaceré ochorenia, konkrétne pľúcne ochorenie, vzhľadom na prekonanú tuberkulózu, ischemická choroba srdca, ochorenie chrbtice a ďalšie vnútorné ochorenia. Poukázal na posúdenie jeho zdravotného stavu v Českej republike, kde bol posudkom z 21.03.2013 uznaný invalidným so 40% mierou poklesu pracovnej schopnosti, pričom za hlavné ochorenie bola považovaná chronická ischemická choroba srdca s pridruženými rizikovými faktormi v rámci metabolického syndrómu - uvedený záver je v rozpore s posúdením jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi odporkyne, ktorí konštatovali, že ischemická choroba srdca je u neho vylúčená. Súčasne poukázal aj na posudok o jeho zdravotnej spôsobilosti zo dňa 25.septembra 2009, z ktorého vyplýva, že má zakázanú ručnú manipuláciu s bremenami nad 10 kg, dlhodobú prácu v predklone a práce vo výškach a z toho dôvodu nemôže už vykonávať svoju pôvodnú prácu murára, ale len pomocného pracovníka na stavbe, čím dosahuje aj nižší zárobok. Jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je podľa jeho názoru vyššia ako 35 %, od októbra 2013 nemôže vykonávať svoje pôvodné povolanie murára a jeho uplatnenie na trhu práce je tým podstatne obmedzené. Z toho dôvodu žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods.1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods.1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že navrhovateľ prekonal pred 15 rokmi tuberkulózu, je dispenzarizovaný na pneumológiu, naposledy v máji 2012, pre poruchu dýchania pneumológa nevyhľadal. V roku 2009 mal zvýšené hodnoty kyseliny močovej v krvi, odvtedy sú laboratórne výsledky v norme, reumatológa dlhšie nevyhľadal. Pri internom predoperačnom vyšetrení dňa 10. januára 2012 bol kardiopulmonálne kompenzovaný, ergometria v decembri 2011 vylúčila ischemickú chorobu srdca. Operácie hemoroidov a žľníka nepovažovali za závažné s tým, že celkovo i jednotlivo uvedené iné ochorenia navrhovateľa neumožňujú navýšenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia. U navrhovateľa ide o dorzalgiu LS - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku, ktorá zodpovedá 35 %-nej miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XV., oddielu E, položky 3 písm. b) prílohy č. 4 zákona.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť možno zvýšiť nad hornú hranicu miery poklesu podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona).

Odvolací súd považoval námietku navrhovateľa, že jeho zdravotný stav nebol dostatočne posúdený za dôvodnú. Okolnosť, že navrhovateľ bol uznaný v Českej republike invalidným nemá sice vzhľadom na rozdielnosť právnych úprav právny význam pre posúdenie invalidity podľa slovenských právnych predpisov, avšak skutočnosť, že ako rozhodujúce ochorenie navrhovateľa bola v roku 2013 v Českej republike vyhodnotená chronická ischemická choroba srdca, pričom posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne uviedli, že ergometria z decembra 2011 ischemickú chorobu srdca u navrhovateľa vylúčila, keď súčasne uvedené ochorenie s blokom LTR NYHA II. je uvádzané v diagnostických záveroch v odborných lekárskech nálezoch z interných vyšetrení, vzbudzuje pochybnosti o tom, či sa posudkoví lekári Sociálnej poisťovne dôsledne zaoberali uvedeným ochorením.

Z posudku o zdravotnej spôsobilosti na výkon konkrétnej činnosti, vyhotoveného dňa 25. septembra 2013 pracovným lekárom, vyplývajú pre navrhovateľa obmedzenia pre výkon práce (zákaz ručnej manipulácie s bremenami nad 10 kg, dlhodobej práce v predklone a práce vo výškach). Vplyv zdravotných postihnutí navrhovateľa na celkový stav organizmu a schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť je potrebné taktiež vyhodnotiť.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa napadnuté rozhodnutie vydala na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.

V ďalšom konaní odporkyňa doplní dokazovanie o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom za účasti aj odborného lekára-internistu (kardiológa). Navrhovateľ je povinný predložiť odporkyni (posudkovému lekárovi) všetky aktuálne lekárske nálezy, ktoré má u seba a ktoré považuje za významné pre posúdenie jeho invalidity. Pre nové posúdenie si odporkyňa vyžiada potrebné podklady od ošetrojúceho lekára, zdravotný stav navrhovateľa vyhodnotí komplexne, určí a odôvodní mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Až na tom základe odporkyňa vo veci znovu rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, lebo úspešný navrhovateľ náhradu trov neuplatnil a odporkyni náhrada trov neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.